

7/22232

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - 2182
Konu : Ankara Milletvekili
İzzet ÇETİN'in
Yazılı Soru Önergesi

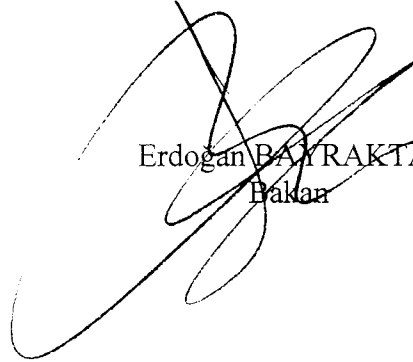
27 Haziran 2013
.../.../2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a)TBMM Başkanlığının 09.05.2013 tarihli ve 43452547-120.00-202601 sayılı yazısı.
b)Başbakanlığın 13.05.2013 tarihli ve 31853594-610-2-4137-2513 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili İzzet ÇETİN'in Sayın Başbakanımıza yöneltmiş olduğu, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri TBMM 7/22232 Esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (4 Sayfa)
Liste (1 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN İZZET ÇETİN'İN
TBMM 7/22232 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Son yıllarda sayıları hızla artan taş ocaklarının önemli çevre sorunlarına yol açtığı gözlenmektedir. Taş ocağı işletmesi faaliyetleri sırasında ortaya çıkan toz, gürültü, patlatmalı üretim yapılan yerlerde meydana gelen vibrasyon, moloz, malzemenin nakliyesi sırasında nakliye araçlarının yarattığı sıkıntılar bu alanda ciddi sorunların yaşanmasına yol açmaktadır.

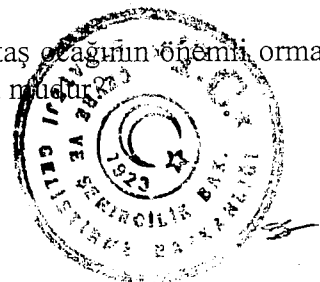
Taş ocağı işletmesinde arazinin hazırlanması, malzemenin ocaktan alınması, kırma eleme tesisinde kırılması, ocak içi ve dışı stabilize yollarda taşınması sırasında ortaya çıkan toz; hem hava kirliliğine yol açmakta hem de bitkiler üzerinde olumsuzluklara neden olduğundan bölgedeki tarımsal üretimi ve orman varlığını tehdit edici etki yapmaktadır.

Patlatmalar sırasında 1,5- 2 km uzaklıktaki yapıların bile oluşan titreşimden etkilendiği ve duvarlarında çatlamların meydana geldiği ileri sürülmektedir. Yine bu işletmelerin su kaynakları üzerindeki kirlетici etkisi bilinmektedir. İşletme sırasında ortaya çıkan atıkların ve molozların dere yataklarına veya orman içlerine dökülüyor olması da önemli bir sorun oluşturmaktadır.

Bir bölgede sanayi alanı olarak ilan edilen yerlerde aynı zamanda taş ocağı izni de verildiği durumlara tanık olunmaktadır. Su kaynakları bitişiğine, karayolu yakınlarına bile çok sayıda taş ocağı izni verildiği bilinmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- AKP Hükümeti işbaşına gelmeden önce verilmiş olan taş ocağı ruhsatı sayısı nedir?
- 2- AKP Hükümetleri döneminde ülke genelinde toplam kaç adet taş ocağı ruhsatı verilmiştir?
- 3- Hükümetiniz döneminde taş ocağı ruhsatı için müracaat edip de alamayan, müracaatı reddedilen firma sayısı nedir?
- 4- Taş ocağı ruhsatlarının bu derece kolay bir şekilde ve istenilen her yer için verilebilmesinin nedeni nedir?
- 5- Hükümetiniz döneminde ormanlık alanlarda verilen taş ocağı ruhsatı sayısı nedir?
- 6- Hükümetiniz döneminde su kaynakları havzalarında verilen taş ocağı ruhsatı sayısı nedir?
- 7- Taş ocağı ruhsatı almak için müracaat eden ve henüz alamamış olan, bekleyen firma sayısı nedir?
- 8- Taş ocağı ruhsatlarının illere göre dağılımı nasıldır? En çok taş ocağının olduğu ormanlık illerimizden olan Muğla ve Antalya'da bulunduğu iddiaları doğru mudur?

9- Hükümetinizin hızla artan taş ocağı sayısı ve taş ocaklarının yarattığı çevre sorunlarının önlenmesi konusunda özel bir çalışması var mıdır?

CEVAPLAR:

Önergede belirtilen hususlar hakkında konuyla ilgili kuruluş olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından alınan bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1- 05.06.2004 tarihinde yayınlanan 5177 sayılı Kanundan önce taşocağı sahalarına Taşocakları Nizamnamesi hükümlerine göre İl Özel İdareleri tarafından ruhsat verilmekte olduğundan bu tarihten önceki sayısal verilerin İl Özel İdarelerinden istenilmesi uygun olacaktır.

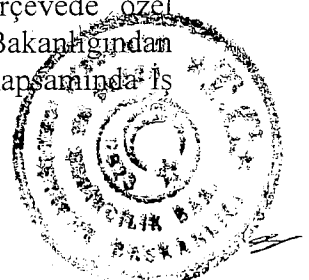
2- 05.06.2004 tarihinde yayınlanan 5177 sayılı Kanundan sonra verilmiş olan, yıl bazında yürürlükte olan II. grup ruhsat sahalarına ait liste ekte yer almaktadır. Halen yürürlükte bulunan II(a) grubu ruhsat sayısı 4751 adettir.

3- 2002 yılından 23.05.2013 tarihine kadar 44.532 adet II. Grup saha için müracaat edilmiş olup, bunlardan 14.561 adedi çeşitli nedenlerden iptal/ret edilmiştir; 3729 adet de II(a) grubu müracaat yapılmış olup, bu müracaatlardan 2036 adedi çeşitli nedenlerden iptal/ret edilmiştir.

4- Maden ruhsatlarının kimlere, nereye, ne şekilde ve nasıl verileceğine dair işlemler 24 Haziran 2010 tarihinde yürürlüğe giren 3213 sayılı Maden Kanunu ve 6 Kasım 2010 tarihinde yürürlüğe giren Uygulama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. Ruhsat müracaatlarının ne şekilde yapılacağı ve ruhsat verilmesi işlemleri Maden Kanununun 16 ncı ve 24 üncü maddelerinde, izinlerin nasıl verileceği de 7 nci madde hükümlerinde düzenlenmiştir. Ruhsat müracaatları 3213 sayılı Maden Kanununun 16 ncı maddesinde düzenlenmiş olup 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için Maden İşleri Genel Müdürlüğüne (MİGM) doğrudan yapılmaktadır. Yapılan değerlendirmede talep edilen alanın müsait olan kısmına arama ruhsatı verilmektedir. Ruhsat sahalarında üretim faaliyetinde bulunulmasına yönelik arama dönemi üretim izni ya da işletme ruhsatı ve işletme izni talep edilmesi durumunda ruhsat sahaları MİGM tarafından görevlendirilen bir teknik heyet tarafından mahallinde tetkik edilerek sonuçlandırılmaktadır. Söz konusu tetkiklerde sit alanları, tarım arazileri, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri göz önünde tutularak gerekli hassasiyetler gösterilmektedir.

Madencilikte yer seçme şansı olmayıp, madenler bulundukları yerde üretilmesi zorunluluğu bulunan oluşumlardır. Bir madenin çıkarılması 3213 sayılı Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. İşletme talep aşamasında MİGM tarafından madenin işletilmesi amacıyla hazırlanmış olan projeler gerek teknik ve mali yönden incelenerek arzda uygunluğu denetlenerek uygun olanlar onaylanmakta ve işletme ruhsatı verilmektedir. Ancak işletme ruhsatı alınması madenin hemen işletilmeye başlanacağı anlamına gelmemektedir.

İşletme ruhsatlı sahalarda üretim faaliyetine geçilebilmesi için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinde belirtilen izinlerin tam olması ve MİGM’de işletme izin belgesinin alınmış olması gerektiğinden 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesine göre izne tabi olan bu alanlar dâhil ilgili mevzuat kapsamında izin almak zorundadırlar. Bu çerçevede özel mülkiyete ait alanlarda mülk sahibinden Mülkiyet İznini, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ÇED Gerekli Değildir/Olumlu Belgesini, Valilik İl Özel İdarelerinden GSM kapsamında İş

Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatını ve varsa diğer (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) alınması zorunlu olan tüm diğer izinlerini ilgili Bakanlık/Kurumlardan aldıktan sonra MİGM tarafından işletmeye yönelik izin belgesi verilmektedir. Ayrıca Çevre Kanunu gereği yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ÇED Olumlu Belgesinin alınması zorunlu olup, bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur.

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

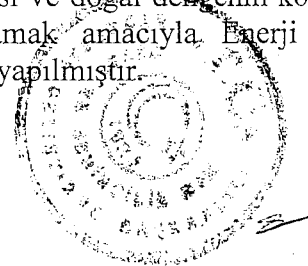
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının rutin olarak yapmakta olduğu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunduğu tespiti halinde ruhsatlar için Kanunun 7 nci maddesi kapsamında işlem yapılarak faaliyetler durdurulmaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, ilgili mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup, sonuçları MİGM' e bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmaktadır.

5,6- Maden arama ve işletme ruhsatlarının verileceği yerlerle ilgili 3213 sayılı Maden Kanununun ilgili hükümlerinde bir sınırlama yer almamaktadır. Ruhsat verilmesi Kanunda yazılanlar dışında herhangi bir izne tabi değildir. Ancak maden işletme izni verilmesi aşamasında Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ÇED Olumlu Belgesinin alınması zorunlu olup, bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Yine aynı şekilde orman alanlarına ruhsat verilmesi izne tabi olmazken işletme izni aşamasında 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre, orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığından izin alması zorunludur. Bu çerçevede MİGM tarafından verilen ruhsatların hemen tamamının orman arazisi veya su kaynakları havzaları ile çakışması söz konusu olmaktadır.

7- Mayıs 2013 tarihi itibarıyla 510 adet II(a) grubu müracaat yapılmış olup bunlardan 178 tanesi çeşitli nedenlerle iptal edilmiş, 165 alan rezerv edilmiş ve 161 saha için ise kanuni şartlar sağlanarak işletme projesi verilmiş olup işlemleri devam etmektedir.

8- İl bazında halen yürürlükte olan II (a) grubu ruhsat bilgileri ekli listede verilmiştir. Bu kapsamda halen faal durumda olan en fazla II (a) grubu ruhsat 287 ile Ankara ilimizde bulunmaktadır.

9- Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal ortamın korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

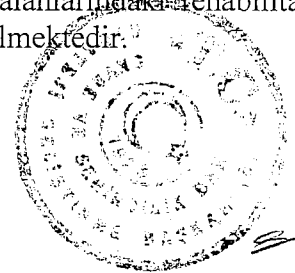

Maden ruhsat sahiplerinin kanunda belirtilen hükümlere aykırı olarak, çevreye zarar verecek şekilde, can ve mal güvenliğini tehlikeye atan çalışmalarda bulunmaları halinde gerek yapılan denetimlerde gerekse MİGM'e bu kapsamda ulaşan şikâyetler kapsamında değerlendirilmekte, kanunun ilgili maddeleri de esas alınarak şikâyet konu olan ruhsat sahipleri hemen arzda kontrol ve genel denetime tabi tutulmaktadır. 3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunu tespit edilen ruhsatlar Kanunun 7 nci maddesi kapsamında işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Ayrıca madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerin de denetimler yapılmakta olup, sonuçları MİGM'e bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahiplerindeki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınuncaya kadar durdurulmakta, kanuna, yönetmeliklere, projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

3213 Sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğinin 119 uncu maddesi gereği; madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme gibi hususlar dikkate alınarak, temdit talepleri dâhil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, ilgili kurumların görüşleri alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından kısıtlama getirilmektedir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmada müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar göz önüne alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca ruhsat müracaatına kapatılabilmektedir. Bir alanın, I. grup maden ve II (a) Grubu (taşocakları) madenlerle ilgili olarak il genelinde madencilik faaliyetleri için müracaatlara kapalı alan haline getirilebilmesi için; Valilik tarafından il bazında çalışma yapılması için MİGM'e talepte bulunulması ile MİGM tarafından işlemlerin başlatılmasına karar verilmektedir. Bu amaçla MİGM tarafından belirlenen yetkililer ile valilikçe belirlenen isimlerden, kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirmeler yapılarak kurulan komisyon nazari ve mahallindeki çalışmaları müteakip hazırladığı il raporunu bu şekilde ilk müracaatlarda I. ve II (a) Grubu madenlere kapalı hale getirilmek istenilen alanlar il raporunun Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca onaylanmasını takiben kapalı alan haline getirilir.

Bu kapsamda I ve II (a) grubu maden müracaatlarına kapatılacak alanların belirlenmesi amacıyla komisyon çalışmalarına başlanılmış, pilot illerdeki çalışmalar MİGM koordinatörlüğünde oluşturulan komisyonlar tarafından, orman alanlarındaki rehabilitasyon çalışmaları da Orman Bölge Müdürlükleri sorumluluğunda yürütülmektedir.

İllerde Bulunan II (A) Grubu Ruhsat Sayıları

Adana	112	Karabük	21
Adıyaman	32	Karaman	31
Afyonkarahisar	81	Kars	19
Ağrı	20	Kastamonu	47
Aksaray	35	Kayseri	82
Amasya	32	Kırıkkale	39
Ankara	287	Kırklareli	79
Antalya	114	Kırşehir	42
Ardahan	14	Kilis	7
Artvin	15	Kocaeli	140
Aydın	47	Konya	150
Balıkesir	135	Kütahya	62
Bartın	20	Malatya	50
Batman	10	Manisa	86
Bayburt	7	Mardin	36
Bilecik	51	Mersin	148
Bingöl	14	Muğla	115
Bitlis	35	Muş	38
Bolu	37	Nevşehir	17
Burdur	47	Niğde	63
Bursa	163	Ordu	71
Çanakkale	91	Osmaniye	15
Çankırı	54	Rize	11
Çorum	38	Sakarya	69
Denizli	57	Samsun	79
Diyarbakır	46	Siirt	33
Düzce	32	Sinop	28
Edirne	32	Sivas	65
Elazığ	79	Şanlıurfa	91
Erzincan	20	Şırnak	23
Erzurum	62	Tekirdağ	57
Eskişehir	117	Tokat	49
Gaziantep	45	Trabzon	52
Giresun	22	Tunceli	7
Gümüşhane	47	Uşak	54
Hakkari	22	Van	91
Hatay	75	Yalova	28
Iğdır	3	Yozgat	51
Isparta	34	Zonguldak	50
İstanbul	137		
İzmir	160		
Kahramanmaraş	83		

